

А. Теодоровъ-Валанъ.

Изучване и изображение на български книжевници.

(По поводъ на юбилея за Добри Чинтуловъ).

Чинтуловъ може да се разглежда като книжевецъ, подобно на всѣкой работникъ отъ това звание, подъ тия точки: 1. личностъ и дарби; 2. книжевна дѣйностъ и нейни качества; 3. значение за книжевната история. Това се и върши у насъ, кога се разправя за нѣкого отъ малкитѣ или велики български книжевници. Ала има нѣщо, което въ такива разправи не е правилно, не е съответно на исканията, които тѣба да иматъ на умъ въ случая. Тия искания се поставятъ отъ историята на българската книжнина.

Историята на книжнината изобщо е история на душевния животъ, изразенъ въ писмено словесно изкуство. Работниците въ това изкуство могатъ да бждатъ прозаисти или поети; ала тѣхнитѣ творения трѣба да отбѣлзватъ опрѣдѣлено въздѣйствие въ обществото, за да държи тѣхъ и авторитѣ имъ въ смѣтка и историята на книжнината. Нѣкои книжевни историци намиратъ, че е доста да оцѣнятъ и изложатъ книжевната *поетична* дѣйностъ. Това зависи отъ гледището, каквото те иматъ за „книжнина“, и отъ задачитѣ, каквито поставятъ на „история на книжнината“. Най-оправдано е всѣкакъ онова гледище, споредъ което въ историята на книжнината се гледа не вървежъ на писмено словесно *изкуство*, — а тъкмо това изкуство е най-изразито